

Hotărâre nr. 493 din 12.04.2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de zgomot

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 380 din 03/05/2006

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,
Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

SECTIUNEA 1

Obiectivul și domeniul de aplicare

Art. 1. - Prezenta hotărâre stabilește cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor, generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz.

Art. 2. - Prevederile prezentei hotărâri se aplică tuturor activităților în care lucrătorii sunt sau este posibil să fie expuși, prin natura muncii lor, la riscuri generate de zgomot.

Art. 3. - Prevederile legislației naționale care transpun Directiva 89/391/CEE se aplică în totalitate activităților prevăzute la art. 2, fără a aduce atingere prevederilor mai restrictive și/sau specifice din prezenta hotărâre.

Art. 4. - În sensul prezentei hotărâri, parametri fizici, utilizați ca predictorii de risc, semnifică după cum urmează:

a) presiunea acustică de vârf $p(vârf)$ - valoarea maximă a presiunii acustice instantanee, măsurată cu ponderarea în frecvență "C";

b) nivelul de expunere zilnică la zgomot $[L(EX, 8h)]$ [dB(A) re. 20 μ Pa] - media ponderată în timp a nivelurilor de expunere la zgomot pentru o zi de lucru nominală de 8 ore, definită de standardul SR ISO 1999:1996, pct. 3.6. Această noțiune acoperă toate zgomotele prezente la locul de muncă, inclusiv zgomotul cu caracter de impuls;

c) nivelul de expunere săptămânală la zgomot $[L(EX, 8h)]$ - media ponderată în timp a nivelurilor de expunere zilnică la zgomot într-o săptămână nominală de 5 zile de lucru de 8 ore, definită de standardul SR ISO 1999:1996 pct. 3.6 (nota 2).

SECTIUNEA a 2-a

Valori limită de expunere și valori de expunere la zgomot de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor

Art. 5. - Pentru aplicarea prezentei hotărâri, valorile limită de expunere și valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor în raport cu nivelurile de expunere zilnică la zgomot și presiunea acustică de vârf sunt fixate după cum urmează:

a) valori limită de expunere: $L(EX, 8h) = 87$ dB(A) și, respectiv, $p(vârf) = 200$ Pa 1) ;

b) valori de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea: $L(EX, 8h) = 85$ dB(A) și, respectiv, $p(vârf) = 140$ Pa 2) ;

c) valori de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea: $L(EX, 8h) = 80$ dB(A) și, respectiv, $p(vârf) = 112$ Pa 3) .

1) 140 dB(C) cu valoarea de referință 20 μ Pa.

2) 137 dB(C) cu valoarea de referință 20 μ Pa.

3) 135 dB(C) cu valoarea de referință 20 μ Pa.

Art. 6. - (1) În cazul valorilor limită de expunere, determinarea expunerii efective a lucrătorului la zgomot trebuie să țină seama de atenuarea realizată de mijloacele individuale de protecție auditivă purtate de acesta.

(2) Valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor nu trebuie să ia în considerare efectul utilizării mijloacelor de protecție prevăzute la alin. (1).

Art. 7. - În situații pe deplin justificate, în cazul activităților în care expunerea zilnică la zgomot are variații semnificative de la o zi de lucru la alta, în scopul aplicării valorilor limita de expunere și a valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, trebuie să se folosească nivelul de expunere săptămânală la zgomot în locul nivelului de expunere zilnică la zgomot, pentru evaluarea nivelurilor de zgomot la care sunt expuși lucrătorii, cu condiția ca:

- a) nivelul săptămânal de expunere la zgomot indicat prin monitorizare adecvată să nu depășească valoarea limită de expunere de 87 dB(A); și
- b) să se ia măsuri adecvate pentru reducerea la minimum a riscurilor asociate cu aceste activități.

CAPITOLUL II

Obligațiile angajatorilor

SECȚIUNEA 1

Determinarea și evaluarea riscurilor la zgomot

Art. 8. - În îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie să evalueze și, dacă este necesar, să măsoare nivelurile de zgomot la care sunt expuși lucrătorii.

Art. 9. - Metodele și aparatura folosite trebuie să fie adaptate la condițiile existente, luând în considerare, în special, caracteristicile zgomotului care este măsurat, durata expunerii, factorii de mediu și caracteristicile aparatului de măsură.

Art. 10. - Metodele și aparatura utilizate trebuie să permită determinarea parametrilor definiți la art. 4 și să se stabilească dacă, într-o situație dată, valorile prevăzute la art. 5-7 sunt depășite.

Art. 11. - Metodele folosite pot include esanționarea, care trebuie să fie reprezentativă pentru expunerea personală a lucrătorului.

Art. 12. - Evaluarea și măsurarea prevăzute la art. 8 trebuie să fie planificate și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente la intervale adecvate, luând în considerare, în special, prevederile din legislația națională care transpun prevederile din Directiva 89/391/CEE referitoare la aceste servicii.

Art. 13. - Datele obținute din evaluarea și/sau măsurarea nivelului de expunere la zgomot trebuie să fie păstrate într-o formă care să permită consultarea lor la o dată ulterioară.

Art. 14. - Atunci când se efectuează determinarea și evaluarea riscurilor, la evaluarea rezultatelor măsurătorilor trebuie să se țină seama de erorile de măsurare determinate în conformitate cu practica metrologică.

Art. 15. - În conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să acorde atenție deosebită următoarelor elemente:

- a) nivelului, tipului și duratei expunerii, inclusiv expunerii la zgomot cu caracter de impuls;
- b) valorilor limită de expunere și valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea, stabilite la art. 5-7;
- c) efectelor asupra sănătății și securității lucrătorilor care aparțin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;
- d) efectelor asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultate din interacțiunile dintre zgomot și substanțe ototoxice din mediul de muncă, precum și dintre zgomot și vibrații, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic;
- e) efectelor indirecte asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultate din interacțiuni dintre zgomot și semnale de avertizare sau alte sunete care trebuie percepute pentru a reduce riscul de accidentare;
- f) informațiilor privind emisiile de zgomot, furnizate de producătorii echipamentelor de muncă în conformitate cu prevederile legale;
- g) existenței unor echipamente de muncă alternative, proiectate pentru a reduce emisiile de zgomot;
- h) prelungirii expunerii la zgomot peste programul de lucru normal, pe răspunderea angajatorului;
- i) informațiilor adecvate obținute în urma supravegherii sănătății, inclusiv informațiilor publicate, atunci când este posibil;
- j) punerii la dispoziție a mijloacelor de protecție auditivă cu caracteristici de atenuare adecvate.

Art. 16. - (1) Angajatorul trebuie să dețină o evaluare a riscurilor și trebuie să identifice măsurile care trebuie luate pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, în conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Evaluarea riscurilor trebuie sa fie înregistrata pe un suport adecvat care sa asigure pastrarea datelor.

(3) Evaluarea riscurilor trebuie sa fie actualizata periodic si ori de câte ori s-au produs modificari semnificative care pot sa conduca la expunerea lucratorilor la zgomot sau atunci când rezultatele supravegherii sanatatii fac necesar acest lucru.

SECTIUNEA a 2-a

Evitarea sau reducerea expunerii la zgomot

Art. 17. - Riscurile generate de expunerea la zgomot trebuie sa fie eliminate la sursa sau trebuie reduse la minimum, tinând seama de progresul tehnic si de existenta masurilor de control al riscului la sursa.

Art. 18. - Reducerea riscurilor generate de expunerea la zgomot trebuie sa se bazeze pe principiile generale de prevenire prevazute de legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE, luând în considerare mai ales urmatoarele:

a) alte metode de lucru care sa reduca expunerea la zgomot;

b) alegerea unor echipamente de munca adecvate, care sa emita, tinând seama de natura activitatii desfasurate, cel mai mic nivel de zgomot posibil, inclusiv posibilitatea de a pune la dispozitia lucratorilor echipamente care respecta cerintele legale al caror obiectiv sau efect este de a limita expunerea la zgomot;

c) proiectarea si amplasarea locurilor de munca si a posturilor de lucru;

d) informarea si formarea adecvata a lucratorilor privind utilizarea corecta a echipamentelor de munca, în scopul reducerii la minimum a expunerii acestora la zgomot;

e) mijloacele tehnice pentru reducerea zgomotului aerian, cum ar fi ecrane, carcase, captuseli fonoabsorbante, precum si reducerea zgomotului structural prin amortizarea zgomotului sau prin izolare;

f) programe adecvate de întretinere a echipamentelor de munca, a locului de munca si a sistemelor de la locul de munca;

g) organizarea muncii astfel încât sa se reduca zgomotul prin limitarea duratei si intensitatii expunerii si stabilirea unor pauze suficiente de odihna în timpul programului de lucru.

Art. 19. - Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, atunci când sunt depasite valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa stabileasca si sa aplice un program de masuri tehnice si/sau organizatorice pentru reducerea expunerii la zgomot, tinând seama, în special, de masurile prevazute la art. 17 si 18.

Art. 20. - (1) Pe baza evaluarii riscurilor prevazute la art. 8-16, locurile de munca în care lucratorii pot fi expusi la un zgomot care depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor trebuie sa fie semnalizate corespunzator.

(2) Daca este posibil tehnic si daca riscul expunerii justifica aceasta, locurile de munca prevazute la alin. (1) se delimiteaza si se limiteaza accesul la acestea.

Art. 21. - În cazul în care, datorita naturii activitatii, lucratorii dispun de încaperi de odihna aflate în responsabilitatea angajatorului, zgomotul în aceste încaperi trebuie sa fie redus la un nivel compatibil cu scopul amenajarii lor si cu conditiile de utilizare a acestora.

Art. 22. - În conformitate cu prevederile legislatiei nationale care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa adapteze masurile prevazute în prezenta sectiune la nevoile lucratorilor care apartin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

SECTIUNEA a 3-a

Protectia individuala împotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot

Art. 23. - Atunci când riscurile generate de expunerea la zgomot nu pot fi prevenite prin alte mijloace, lucratorilor trebuie sa li se puna la dispozitie mijloace individuale de protectie auditiva, adecvate si corect ajustate, pe care acestia trebuie sa le utilizeze, în conformitate cu prevederile legislatiei nationale care transpune Directiva 89/656/CEE si Directiva 89/391/CEE, în urmatoarele conditii:

a) atunci când expunerea la zgomot depaseste valorile de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea, angajatorul trebuie sa puna la dispozitia lucratorilor mijloace individuale de protectie auditiva;

b) atunci când expunerea la zgomot atinge sau depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea, lucratorii trebuie sa utilizeze mijloacele individuale de protectie auditiva;

c) mijloacele individuale de protectie auditiva trebuie sa fie alese astfel încât sa elimine sau sa reduca la minimum riscul pentru auz.

Art. 24. - Angajatorul trebuie sa ia masuri pentru a asigura folosirea mijloacelor individuale de protectie auditiva de catre lucratorii sai.

Art. 25. - Angajatorul raspunde de verificarea eficientei masurilor luate în conformitate cu art. 23 si 24.

SECTIUNEA a 4-a

Limitarea expunerii la zgomot

Art. 26. - Expunerea lucratorului la zgomot, determinata potrivit art. 6, nu trebuie sa depaseasca, în nici un caz, valorile limita de expunere.

Art. 27. - Daca se constata expuneri peste valorile limita de expunere, în pofida masurilor luate pentru aplicarea prezentei hotarâri, angajatorul trebuie:

- a) sa ia de îndata masuri de reducere a expunerii sub valorile limita de expunere;
- b) sa identifice cauzele expunerii excesive;
- c) sa adapteze masurile de prevenire si protectie pentru a evita orice recurenta.

SECTIUNEA a 5-a Informarea si formarea lucratorilor

Art. 28. - Fara a aduce atingere prevederilor din legislatia nationala care transpun Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa asigure informarea si formarea lucratorilor expusi la locul de munca la un nivel de zgomot egal sau superior valorilor de expunere inferioare de la care se declanseaza actiunea si/sau a reprezentantilor acestor lucratori, privind riscurile generate de expunerea la zgomot, în special în ceea ce priveste urmatoarele:

- a) natura acestor riscuri;
- b) masurile luate, în aplicarea prezentei hotarâri, în vederea eliminarii sau a reducerii la minimum a riscurilor generate de zgomot, inclusiv conditiile în care se aplica aceste masuri;
- c) valorile limita de expunere si valorile de expunere de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor, prevazute la art. 5-7;
- d) rezultatele evaluarii si masurarii zgomotului, efectuate în conformitate cu prevederile art. 8-16, însoțite de o explicatie a semnificatiei acestora si a riscurilor potentiale;
- e) folosirea corecta a mijloacelor de protectie auditiva;
- f) utilitatea si metoda de depistare si semnalare a simptomelor deteriorarii auzului;
- g) conditiile în care lucratorii au dreptul la supravegherea sanatatii si scopul acestei supravegheri, în conformitate cu art. 30-33;
- h) practicile profesionale sigure, în scopul reducerii la minimum a expunerii la zgomot.

SECTIUNEA a 6-a Consultarea si participarea lucratorilor

Art. 29. - Consultarea si participarea lucratorilor si/sau a reprezentantilor acestora la aplicarea prevederilor prezentei hotarâri trebuie sa se desfasoare în conformitate cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE si trebuie sa se refere, în special, la urmatoarele:

- a) evaluarea riscurilor si identificarea masurilor care trebuie luate, prevazute la art. 8-16;
- b) masurile destinate sa elimine sau sa reduca riscurile generate de expunerea la zgomot, prevazute la art. 17-22;
- c) alegerea mijloacelor individuale de protectie auditiva prevazute la art. 23 lit. c).

CAPITOLUL III **Supravegherea sanatatii**

Art. 30. - (1) Atunci când rezultatele evaluarii si masurarii prevazute la art. 8 indica un risc pentru sanatatea lucratorilor, Ministerul Sanatatii va emite ordine pentru a asigura supravegherea adecvata a sanatatii acestora, în concordanta cu legislatia nationala care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Actele normative prevazute la alin. (1), inclusiv cerintele specificate pentru fisele medicale si pentru posibilitatea consultarii acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislatia si/sau practicile nationale.

Art. 31. - (1) Lucratorii a caror expunere la zgomot depaseste valorile de expunere superioare de la care se declanseaza actiunea angajatorului privind securitatea si protectia sanatatii lucratorilor au dreptul la examenul medical periodic, inclusiv testarea auzului, efectuat de medicul specialist/primar de medicina muncii, în conformitate cu legislatia nationala.

(2) Dacă evaluarea și măsurările prevăzute la art. 8 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea, aceștia au dreptul la control audiometric preventiv.

(3) Controalele prevăzute la alin. (1) și (2) au ca obiectiv diagnosticarea precoce a oricărei pierderi auditive datorate zgomotului și păstrarea funcției auditive.

Art. 32. - (1) Pentru fiecare lucrător care face obiectul supravegherii medicale, în conformitate cu prevederile art. 30 și 31, trebuie completat un dosar medical individual, care trebuie actualizat.

(2) Dosarele medicale trebuie să conțină un rezumat al rezultatelor supravegherii sănătății.

(3) Dosarele medicale trebuie să fie păstrate într-un mod adecvat, astfel încât să poată fi consultate ulterior, cu respectarea secretului medical.

(4) La cerere, copii ale dosarelor medicale actualizate trebuie să fie transmise direcțiilor de sănătate publică.

(5) Fiecare lucrător trebuie să aibă acces la dosarul medical individual propriu, la cererea sa.

Art. 33. - (1) În cazul în care, în urma supravegherii funcției auditive, se constată că un lucrător prezintă o pierdere identificabilă a auzului, medicul de medicină muncii va aprecia dacă este probabil ca pierderea de auz să fie rezultatul expunerii la zgomot la locul de muncă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), medicul de medicină muncii trebuie să informeze lucrătorul cu privire la rezultatul care îl privește personal.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), angajatorul trebuie:

a) să revizuiască evaluarea riscurilor realizată conform prevederilor art. 8-16;

b) să revizuiască măsurile prevăzute, conform prevederilor art. 17-25, pentru eliminarea sau reducerea riscurilor;

c) să țină seama de recomandările medicului de medicină muncii sau ale direcțiilor de sănătate publică privind aplicarea oricărei măsuri necesare pentru a elimina sau reduce riscurile, în conformitate cu prevederile art. 17-25, inclusiv posibilitatea de a transfera lucrătorul într-un alt loc de muncă, unde nu există risc de expunere;

d) să organizeze supravegherea sistematică a sănătății și să asigure reexaminarea stării de sănătate a celorlalți lucrători care au suferit o expunere asemănătoare.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 34. - (1) În cazul în care, datorită naturii activității, este probabil ca utilizarea integrală și corectă a mijloacelor de protecție auditivă individuale să conducă la riscuri mai mari pentru sănătate sau siguranță decât neutilizarea lor, se pot acorda derogări de la prevederile art. 23 lit. a) și b), art. 26 și 27.

(2) Derogările prevăzute la alin. (1) se acordă în urma consultării Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei cu Ministerul Sănătății și cu partenerii sociali.

(3) Derogările trebuie să fie însoțite de condiții care garantează, luându-se în considerare condițiile speciale, ca riscurile rezultate se reduc la minimum și ca lucrătorii în cauză fac obiectul unei supravegheri sporite a sănătății.

(4) Derogările se revizuiesc la fiecare 4 ani și se retrag imediat ce încetează situațiile care le justifică.

Art. 35. - (1) În vederea aplicării prezentei hotărâri în sectorul muzicii și al divertismentului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și Ministerul Sănătății vor elabora, în consultare cu partenerii sociali și în conformitate cu legislația și practicile naționale, un cod de conduită care să prevadă indicații practice menite să ajute lucrătorii și angajatorii din acest sector să își îndeplinească obligațiile legale prevăzute în prezenta hotărâre.

(2) Elaborarea codului de conduită prevăzut la alin. (1) se va face până la data de 15 februarie 2008.

(3) Până la data de 15 februarie 2008 trebuie păstrate nivelurile de protecție deja atinse în ceea ce privește lucrătorii din sectorul muzicii și al divertismentului.

Art. 36. - În situația în care la locurile de muncă de la bordul navelor maritime se depășesc valorile limita de expunere, prevederile art. 26 și 27 se pot pune în aplicare începând cu data de 15 februarie 2011.

Art. 37. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 septembrie 2006.

Prezenta hotărâre transpune Directiva 2003/10/CE privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenți fizici (zgomot), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 42/2003.

PRIM-MINISTRU
CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemneaza:

Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei,
Gheorghe Barbu
Ministrul economiei și comerțului,
Codrut Ioan Seres
Ministrul sănătății,
Gheorghe Eugen Nicolaescu
Ministrul mediului și gospodăririi apelor,
Sulfina Barbu
Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,
Gheorghe Dobre

București, 12 aprilie 2006.
Nr. 493